

בתחומים רבים, רב הנסתר על הנגלה וקשה לעצב פתרונות כאשר הבעיה עצמה אינה ברורה. בכל הנוגע לאיכות הסביבה, תחום בו הבעיות אמנם רבות, ניתן לקבוע כי מרביתן ברורות ופתירות. הבשורה הטובה היא כי הטכנולוגיות קיימות לפתרון מרבית הבעיות והן משתכללות כל העת. הבשורות הפחות טובות הן שיישומן איטי וחלקי ביותר.

מתוך המדגם הניתן בידיעון הנוכחי נזכיר לדוגמא את המשאית ההיברידיה והמעבורת הסולארית (עמוד 3), או את השימוש בפסולת חזירים לניקוי מתכות רעילות מאגמים (עמוד 4). הטכנולוגיות הן רבות, מתחכמות ומגוונות ביותר. המחקר בתחום הולך ומתרחב, וגם בישראל נפתחות מידי שנה עוד ועוד תוכניות לימוד ומחקר שמתמקדות במציאת פתרונות נוספים לבעיות הסביבתיות השונות. ובכן, אם הפתרונות קיימים, מדוע הם אינם מיושמים? בשורה התחתונה, בשביל לקדם את היישום צריך בשלב ראשון להכיר בקיום הבעיה. צריך גם להכיר בצורך לטפל בה, ולאחר מכן ליצור את התמריצים המתאימים להטמעת טכנולוגיה רלוונטית. הטכנולוגיה הרלוונטית במרבית המקרים היא זו שמייצרת, במקביל לטיפול בהשלכות הסביבתיות, גם יתרונות כלכליים וחברתיים.

חודש טוב!

תוכן הענינים

- 2 עמוד..... סביבה וחברה
- 3 עמוד..... תחבורה ותעופה
- 4 עמוד..... מוצרים, מגמות ותהליכים
- 5 עמוד .. גזי חממה, אנרגיה ושינויי אקלים
- 6 עמוד ..... מחויבות, שקיפות ודיווח
- 7 עמוד..... חקיקה ופסקי דין

ארועים סביבתיים בחודש הקרוב

5/9/06 - יום עיון: מחקרים בתחום המים
נציבות המים, מלון כרמל נתניה

אסיף-אסטרטגיות בע"מ עוסקת ביזמות ופיתוח עסקי המטמיעים מחויבות לסביבה וערכים חברתיים. אנו מתמחים בבניית אסטרטגיה ובתהליכים ייחודיים בהם טרם התגבשה תורה סביבתית-עסקית סדורה: בניהול סביבתי, בבניית שקיפות, דיווח ודיאלוג ציבורי, בבדיקת טכנולוגיות והשקעות ובהכוונת מחקר, פיתוח מוצרים ושירותים ובשיווק "ירוק".

בין לקוחותינו נמנים: אגד, נשר תעשיות מלט ישראלים, רשות שדות התעופה, דן – תחבורה ציבורית, מעבדות שרון, משרד התשתיות הלאומיות, המשרד לאיכות הסביבה ואחרים.

פרטים נוספים באתר אסיף-אסטרטגיות בע"מ: <http://www.assifstrategies.com/>

עריכה : לימור ספקטורובסקי

רוסיה תהפוך למזבלה הגרעינית הגדולה בעולם: ארצות הברית שוקלת להטמין פסולת בשטחה

ממשל בוש הודיע שיפתח בדיונים רשמיים עם רוסיה על הסכם גרעיני אזורי, שעשוי להפוך את רוסיה לבעלת אחד ממאגרי הפסולת הגרעינית הגדולים בעולם. בתקופה האחרונה בוש ונשיא רוסיה, ולדימיר פוטין, מקדמים ביחד את פיתוח האנרגיה הגרעינית, שבה הם רואים חלופה נקייה לנפט. לצורך כך, הם גיבשו הצעה להפקת אנרגיה גרעינית במדינות מתפתחות. פעילים לאיכות סביבה מתחו ביקורת על מאמצי של רוסיה לפתח תעשייה כזו, בטענה שהמדינה תהפוך למזבלה לפסולת גרעינית.

<http://www.haaretz.co.il/hasite/pages/ShArtPE.jhtml?itemNo=736549&contrassID=2&subContrassID=16&sbSubContrassID=0>

החיילים יתאמנו, רשות הטבע והגנים תפקח

הגופים הירוקים, המתאמצים להבטיח כמה שיותר שטחים פתוחים בישראל, רשמו השבוע הישג חשוב: שר הפנים, רוני בר-און, חתם לאחרונה על צו המכריז על שטח של שבעת אלפים דונם בכרמל כשמורת טבע. בכך גדל בקרוב לעשירית השטח המוגן באזור הכרמל כולו.

מדובר בשטח המשתרע בין אזור כפר האמנים עין הוד בצפון לשמורת נחל מערות בדרום. השטח מוגדר כשטח אש ונמצא למעשה בשליטת הצבא. השטח החדש מוגדר על ידי רשות הטבע והגנים כריכוז חשוב של יער וחורש טבעי. יש בו שטחי יער אורן ירושלמי ולצידם שטחי חורש עם עצי אלון ואלה. "כיום מדובר בשטח צבאי, אולם בעתיד עשוי הצבא לעזוב את השטח", אומר נפתלי גדליה, מנהל הגן הלאומי כרמל מטעם רשות הטבע והגנים. "ההכרזה על שמורת טבע מבטיחה שלא ניתן יהיה לתכנן בו הקמת יישוב חדש או תוכניות בנייה אחרות". החלטה אחרת של שר הפנים, על הרחבת השטח המוכרז כגן לאומי בחורשת טל, ממחישה את דברי גדליה: במקרה זה מדובר בשטח שבו השתמש הצבא בכביש, עד שוויתר עליו לפני שנתיים.

<http://www.haaretz.co.il/hasite/pages/ShArtPE.jhtml?itemNo=744592&contrassID=2&subContrassID=21&sbSubContrassID=0>

דו"ח: באיזו עיר תוחלת החיים הגבוהה בישראל?

דו"ח חדש של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד הבריאות, "פרופיל בריאותי-חברתי של היישובים בישראל 1998-2002", סוקר את מצב הבריאות בישראל לפי יישובים ומספק חלוקה עירונית ואזורית. "הצגה השוואתית של היישובים או של האזורים מאפשרת איתור של פערים בתחלואה ובמצבי הבריאות הדורשים התערבות ומהווה כלי לקבלת החלטות בתחום של פיתוח תוכניות התערבות, תכנון שירותים וקביעת מדניות ברמה מוניציפאלית, אזורית וארצית", מציינים כותבי הדו"ח. תוחלת החיים בישראל בשנים שבהן נערך הסקר הייתה בממוצע 78.9 שנים. תוחלת החיים הגבוהה ביותר נרשמה במחוז ירושלים (80.1 שנה), והנמוכה ביותר היא במחוז הדרום (77.3 שנים) ובמחוז הצפון (77.9 שנים).

המחקר מצא קשר בין תוחלת חיים נמוכה למדד כלכלי-חברתי נמוך, למעט הערים בני-ברק, ירושלים ובית-שמש, שבהן למרות רמה סוציו-אקונומית נמוכה מתקיימת תוחלת חיים גבוהה.

בשנת 2000 סיבת המוות העיקרית בישראל הייתה סרטן (23.5 אחוז), אחריה מחלות לב (21.4 אחוז) ומחלות כלי דם במוח (7 אחוז). שיעורים גבוהים יחסית של תמותה ממחלות לב נמצאים במחוז חיפה ובמחוז צפון ושיעורים נמוכים בירושלים וביו"ש.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3272799,00.html>

שחייה בבריכה מעלה את הסיכון לאסטמה בילדים

מחקר בלגי שפורסם במגזין "Occupational & Environmental Medicine", מצא כי שיעור האסטמה והחרחורים בילדים עלה בכ- 2-3% לכל בריכת שחייה ל- 100,000 איש. החוקרים מאמינים כי הסיבה עשויה להיות חשיפה לכלור, אשר משמש לשמירת הבריכה נקייה. לדבריהם, ההשפעות ארוכות הטווח של תוצרי הלוואי של כלור על מערכת הנשימה של ילדים צריכות להיבדק באופן מעמיק, בריכות שחייה צריכות להיות מאווררות היטב (במקרה של בריכות מקורות) ויש לבקר את רמות הכלור במים.

אותה קבוצת חוקרים פרסמה לפני 3 שנים מחקר שמראה כי כלור בבריכות שחייה יכול להגיב עם זיעה ושתן ליצירת אדים מזיקים שיכולים לפגוע בריאות. באותו מחקר נמצא כי ילדים אשר שוחים באופן קבוע בבריכות סגורות צוברים חלבון אשר בכמויות גדולות ידוע כגורם לפגיעה בתאים בריאות.

<http://news.bbc.co.uk/1/hi/health/5186446.stm>

"אגד" ועיריית חיפה בפרויקט לעידוד תחבורה ציבורית

12 אוטובוסים זעירים, מיניבוסים עירוניים נמוכי רצפה נכנסו לקווי השירות של אגד בשכונות שונות בחיפה, וימותגו תחת השם "שכונתית". הפרויקט, שמטרתו עידוד השימוש בתחבורה ציבורית הוא יוזמה של ראש העיר חיפה יונה יהב ושותפים לפרויקט משרד התחבורה, עיריית חיפה, אגד וחברת יפה נוף.

ראש העיר יונה יהב, ציין כי המיניבוסים ינועו בשכונות ויובילו תושבים מתוך השכונות לקווים הנעים על הצירים המרכזיים המחברים את שכונות העיר. כתוצאה, תצומצם כניסת אוטובוסים לשכונות וישופרו השירות והגישה לתחבורה ציבורית בתוך השכונות.

לדברי מנהל אגד באזור חיפה והצפון, שמעון גולדברג, הכנסת המיניבוסים מתבצעת כחלק מיישום מחויבות אגד לשיפור איכות החיים והסביבה בישראל. המיניבוסים החדשים תוכננו בהתאמה מלאה לתקן האירופי בתחום איכות הסביבה, מתוך כוונה להפחית פליטת מזהמים בעיר. בהיותם אוטובוסים זעירים, הם שקטים יותר ופחות מורגשים על הכביש. בתכנונם נלקחו בחשבון גם אלמנטים של נגישות ובהתאם הם צוידו במשטח ידני להעלאת ולהורדת נכים ועגלות ילדים.

<http://www.krayot.com/news.php?action=show&type=news&id=9726>

בריטניה נלחמת בפסולת בדרכים

הרשות לדרכים מהירות בבריטניה הכריזה על יוזמה למאבק בפסולת בכבישים.

צוות של הרשות חילק שקיות-אשפה מותאמות לכלי רכב, בניסיון לעודד נהגים לקחת את האשפה שלהם איתם הביתה במקום לזרוק אותה אל מחוץ לרכב.

"פסולת בכבישים הופכת לבעיה רצינית. ככל שננקה אותה מהר יותר, כך תיזרק יותר" אומרת דוברת הרשות. "כמות הפסולת המושלכת היא בעלת השפעה מאסיבית על הסביבה. אנו רואים עלייה גדולה באוכלוסיית העכברושים ובעלי חיים רבים מתים. מעבר לכך, השלכת הפסולת מהווה, כמובן, סיכון לציבור הנהגים ומגדילה את תאונות הדרכים".

<http://www.greenconsumerguide.com/index.php?news=3207>

מיצובישי מציגה: משאית היברידית

חטיבת המשאיות של חברת מיצובישי היפנית, המייצרת את "מיצובישי פוסו קאנטר" השיקה את משאית שלושת ה-E. הכוונה בכך היא לשילוב משאית המתיימרת לפעול ללא זיהום סביבתי. המשאית החדשה מיועדת לפעול בעיר כמשאית היברידית המשלבת מנוע דיזל לצד מנוע חשמלי. הרעיון העומד מאחורי השילוב הזה הוא שבעת נסיעה בעיר יפעל המנוע החשמלי (שאינו פולט מזהמים) במטרה למנוע זיהום אוויר - בעיה רצינית במרכזי הערים, ובעת נסיעה בינעירונית, או כשנדרש כוח רב - לשם זינוק למשל, פועלים שני המנועים יחדיו.

לדברי היצרן, השילוב הזה של שני המנועים מפחית בכ- 41% את רמת תחמוצת החנקן ובכ- 46% את רמת החלקיקים הנפלטים מהמפלט, בהשוואה לאלו הנפלטים ממשאית בהנעה רגילה. על-פי ניסיון מצטבר אודות משאיות הנעות בכבישי יפן, ניצולת צריכת הדלק במשאיות אלו השתפרה עד לכ- 20% בהשוואה למשאיות רגילות הפועלות באותם תחומי פעילות. עיקר השיפור נמצא במשאיות אשר עיקר תעסוקתן הינו בשינוע תובלתי של מטענים פנים עירוניים, ומן הסתם כמות העצירות וההנעות מחדש הינו מרכיב מכריע בפעולתן.

<http://www.nfc.co.il/archive/001-D-105992-00.html?tag=14-05-03>

מעבורת סולרית באגם סרפנטין בלונדון

מעבורת המונעת באמצעות אנרגיית השמש בלבד תתחיל לפעול באגם סרפנטין שבלונדון. המעבורת, באורך 14.5 מ', הגדולה מסוגה בבריטניה, תשא 42 נוסעים בין 2 צידי האגם. לדברי היצרנים, המעבורת, עם שני מנועים חשמליים, שקטה ואינה מזהמת כלל.

המעבורת תופעל כל חצי שעה ותעביר מבקרים בפארק לכיוון המעיין לזכרה של הנסיכה דיאנה. בשעות שהמעבורת לא תעבוד ורק תעגון, כל אנרגיה שתופק על ידי הפאנלים שלה תועבר לרשת החשמל הארצית.

http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/england/london/5189318.stm

מוצרים, מגמות ותהליכים

פסולת חזירים משמשת לניקוי אגמים ממטכות רעילות

מהנדסים מפילנד טוענים כי הזרמת צרכי חזירים לתוך אגם מזוהם ממתכות רעילות, כתוצאה מקרבתו למכרה, תנקה את המתכות הרעילות מהמים.

חברת הכרייה "אוטוקומפו" הזרימה 450 מטרים מעוקבים של פסולת חזירים לתוך המים ליד המכרה, שבעבר נכרו ממנו אבץ, נחושת וגפרית. פסולת חזירים מכילה בקטריה שקושרת אליה מתכות במים, כך שהן הופכות ללא רעילות ושוקעות לקרקעית האגם.

לפני כ-15 שנים הבחינו המהנדסים שהמים באגם מזוהם נהיו נקיים יותר ללא התערבות אדם. לאחר מחקר, הסתבר כי מה שניקה את המים הייתה הבקטריה הזו שקשרה אליה את המתכות שהיו במים.

המהנדסים טענו כי לבקטריה לוקח יומיים עד ארבעה ימים "לאכול" את המתכות ולנקות את האגם.

<http://news.walla.co.il/?w=/5/945182>

יפן נלחמת בטרור בעזרת דגים

תרומתה של יפן למלחמה בטרור היא דגים זעירים, אשר יזהו זיהום באספקת המים. דגים מסוג ricefish, שאורכם כ-4 ס"מ, יזהירו את הרשויות מפני תנועה חשודה במערכת המים.

הממשלה ביקשה לקבל רעיונות לאמצעי לחימה בטרור, בעקבות התקפות הטרור ב-11 בספטמבר 2001 נגד ארה"ב. הרעיון שהתקבל - דגים. כאשר המים מזוהמים, הדגים מתנהגים בצורה שונה, כמו למשל שחיה על פני המים בשל בעיות נשימה, או שהם מתים. ביפן מקווים כי השיטה החדשה תעזור במקרי זיהום, מאחר שלרוב רק לאחר כ-15 שעות ניתן לזהות את הזיהום ובעזרת הדגים, מדובר בכשלוש שעות בלבד.

<http://www.nfc.co.il/archive/001-D-106443-00.html?tag=16-05-27>

בריטניה מוציאה משימוש את כפתור ההמתנה מהמכשירים החשמליים

ממשלת בריטניה עומדת להוציא מחוץ לחוק את כפתורי ההמתנה (standby) בטלוויזיות, וידאו ו-DVD כדי לחסוך בכמות האנרגיה המתבזזת בבתים. מקררים, מכונות כביסה ומדיחי כלים יצטרכו להפוך ליעילים אנרגטית, ונורות ששורפות יותר מידי אנרגיה יוצאו משימוש.

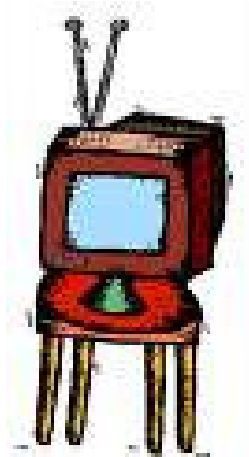
לפי הנתונים שניתנו בבריטניה, השימוש בכפתורי ההמתנה צורך 8% מכלל החשמל הביתי.

תאורה, טלוויזיות, מטענים, מקררים, מקפיאים, מכונות כביסה ומחשבים צוינו כמכשירים בזבזניים שחייבים לעבור עיצוב מחדש בכדי לחסוך אנרגיה.

גם עסקים יחויבו להוציא משימוש או להפחית מאוד את האנרגיה הנצרכת על ידי מחשבים, מדפסות ומכונות צילום שנשארים בהמתנה.

צעד זה הוא אחד מבין צעדים רבים שמטרתם לצמצם את צריכת האנרגיה הכוללת של בריטניה ב-13-17% נוספים עד 2020, מעבר ל-14% שהממשלה העריכה שיצמצמו עד לאותה שנה.

<http://technology.timesonline.co.uk/article/0,,19509-2266159,00.html>

מהפכת הנפט בדרך?

חברה ספרדית פרסמה במדריד כי הצליחה לפתח פיתולנפטון מהפכני. היצורים החד תאיים מנצלים אנרגיית שמש על מנת להפיק בסופו של תהליך תעשייתי דלקים קונבנציונאליים. אם תהליך הייצור יעלה בהצלחה הוא יגרום למהפכה בשוק הנפט העולמי בייצור עתודות גדולות בתהליך נקי וידידותי לסביבה.

חברת הביו-דלק סירבה לפרט על הפיתוחים השונים שברשותה והעדיפה לא לפזר את העמימות מאחורי ההמצאה המרעישת ושאר הפיתוחים הקשורים להמצאה זו. "תהליך הייצור הצמחי והפיכתו לדלק המותאם למכוניות נמצא עדיין בשלבי פיתוח סופיים" מסר דובר החברה. החברה הספרדית טוענת כי בתהליך ייצור הדלק אשר יופק מהצמחים המיוחדים, ישתחרר פחות פחמן דו חמצני באופן משמעותי מכל תהליך אחר בו מופק הדלק מאנרגיה. בנוסף הדלק המיוצר לא יכיל שאר מרכיבים מזיקים כגון גפרית ויהיה זול משמעותית מנפט גולמי.

"תהליך ייצור הדלקים באמצעות הפלנקטון יעיל יותר פי 400 מכל תהליך המבוסס על הפקת נפט או אתנול באמצעות צמחים יבשתיים", הוסיף דובר החברה בהתייחסו לפיתוח אחר אשר בוצע בידי חברה מתחרה של ביו דלקים שהופקו לאחרונה משתילי תירס שפותחו במיוחד לצורך זה.

<http://www.nrg.co.il/online/35/ART1/453/195.html>

מתאן תת-ימי - זרז להתחממות הגלובאלית?

ד"ר אירה לייפר, מדען ימי באוניברסיטת סנטה ברברה שבקליפורניה, חושב שיתכן ויש לנו פחות זמן לטפל בבעיות ההתחממות הגלובאלית ממה שאנו חושבים.

במחקר שערך לייפר נמדדו כמויות המתאן שמגיעות אל האטמוספירה מהרי געש קטנים בקרקעית האוקיינוס. נמצא כי כל המתאן שיצא מעומק האוקיינוס מגיע אל האטמוספירה, בניגוד לתיאוריות מסוימות שטוענות כי מתאן יוצא בבוטות קטנות שמתמוססות באופן בלתי מזיק באוקיינוס. לייפר אומר כי הטמפרטורות העולות עלולות לחמם את האוקיינוסים, לשחרר מתאן שלכוד בקרחונים בקרקעית הים וכך ליצור לולאת משב שבה טמפרטורות גבוהות יגרמו להתחממות נוספת וכך הלאה.

<http://www.planetark.com/dailynewsstory.cfm/newsid/37352/story.htm>

ההתחממות הגלובלית עלולה להרוס את תעשיית היינות האמריקאית

ההתחממות הגלובלית עלולה להרוס את אזורי ייצור היין החשובים בארה"ב, כמו עמק נאפה ועמק סונומה בקליפורניה, עד תום המאה. "אנו צופים ירידה דרמטית בייצור הכולל בארה"ב וזאת בשל העלייה בתדירות של ימים חמים במיוחד, הנובעים מהעלייה בריכוזי גזי החממה" אמר חוקר האקלים נוח דיפנבאו מאוניברסיטת פורטו.

מחקר שנעשה בנושא מנבא ירידה של 81% באזורים המתאימים לגידול ענבי יין משובחים עד שנת 2099.

מחקר זה נעשה בעקבות מחקר מוקדם יותר שהראה נזק קטן בלבד לתעשיית היינות האמריקאית, ואפילו יתרון קטן ליינות היקרים יותר. מחקר זה התבסס על צפי של הטמפרטורה הממוצעת במהלך עונת הגידול, ולא לקח בחשבון את מספר הימים החמים מאוד. המחקר הנוכחי צופה עלייה גדולה מאוד במספר הימים בהם תהיה טמפרטורה גבוהה מ-35 מעלות, שעלולה להיות מזיקה לענבי יין.

<http://www.planetark.com/dailynewsstory.cfm/newsid/37185/story.htm>

אוניברסיטת חיפה הקימה מרכז אקדמי לחקר האנרגיה

מרכז מחקר אקדמי לחקר האנרגיה הוקם באוניברסיטת חיפה. "חקר תחום האנרגיה בישראל הכרחי להמשך קיומה של מדינת ישראל כמדינה עצמאית", אמר שר התשתיות בנימין בן-אליעזר, שברך על הקמת המרכז החדש וציין שהוא רואה חשיבות רבה בחקר הנושא וריכוז הידע המצטבר בו.

המרכז, שבראשו תעמוד ד"ר ברנדה שפר, יעסוק בחקר האנרגיה והשלכותיה על ישראל והוא יהווה מרכז בלתי תלוי שיספק מידע והערכות מצב למקבלי ההחלטות ולציבור הרחב. המחקר יעסוק במגוון הנושאים הקשורים למשק האנרגיה ועומדים על סדר היום הכלכלי-חברתי-פוליטי כגון: הפרטת תעשיות האנרגיה הישראליות (חברת חשמל, בז"ן ועוד), פיתוח תוכניות ארוכות טווח לשיפור אספקת החשמל במדינה וביטחון האנרגיה של ישראל.

<http://www.nfc.co.il/archive/001-D-105590-00.html?tag=16-09-04>

Holcim מפרסמת- מסמך קווי יסוד לשימוש בפסולת בתעשיית המלט

ביוזמה משותפת פרסמו חברת המלט Holcim ו-GWZ מסמך קווי יסוד לשימוש בפסולת בתעשיית המלט. הממצאים וההמלצות במסמך מבוססים על הניסיון במדינות מתועשות ומתפתחות, כמו גם מהסקטור הציבורי והפרטי. המסמך נכתב תוך התייחסות לכל הוועידות הבינלאומיות הקשורות בנושא כמו וועידות בזל ושטוקהולם ופרוטוקול קיוטו.

חברת הולצים היא ספקית מלט עולמית מובילה ו-GWZ היא חברה הולנדית אשר פועלת לשיתוף פעולה בינלאומי ולפיתוח בר-קיימא. GWZ פועלת כבר 30 שנה למציאת פתרונות לפיתוח פוליטי, כלכלי, אקולוגי וחברתי במסגרת הגלובליזציה העולמית. שיתוף הפעולה בין השניים הוא במסגרת ה-Public Private Partnership (PPP), תחת תוכנית של ממשלת גרמניה. דלקים חלופיים וחומרי גלם שניוניים שמקורם בפסולת מחליפים שימוש בדלקים מאובנים (דוגמת פחם, נפט וכד') וחומרי גלם ראשוניים (דוגמת גיר וחרסית ממחצבות). היישום של שיטה זו מכונה עיבוד משולב (co-processing) והוא מייצג חלופה כלכלית וידידותית לסביבה בהשוואה לשיטות המסורתיות לטיפול בפסולת. הפוטנציאל והצורך בפעולה גדולים במיוחד במדינות מתפתחות ומדינות מתועשות חדשות. כמויות גדולות והולכות של פסולת נזרקות באופן בלתי מסודר, נשרפות או מושלכות באתרי הטמנה פיראטיים ומסכנות את בריאות האוכלוסייה המקומית.

הנחת המוצא הינה כי בכל מקום בו הדבר אפשרי, יש לתת עדיפות לייעול השימוש במשאבים, ליצור נקי, למיחזור ולשימוש חוזר. עיבוד משולב של פסולות אינו מתנגש עם היררכיית הטיפול בפסולת שכן הוא יכול להיות מסווג כטכנולוגיה לניצול חוזר לאנרגיה ולחומרים מוצקים.

שיתוף פעולה בין הסקטור הציבורי והפרטי הם המפתח להשגת היתרונות המרביים מטיפול בפסולת בכבשני מלט. טכניקות חדשניות כבר קיימות וצריכות להמשיך להיות מפותחות על ידי הסקטור הפרטי, בזמן שתפקידו של הסקטור הציבורי הוא לוודא כי הסטנדרטים הסביבתיים נשמרים ותקנות לבריאות ובטיחות מיושמות ונאכפות.

שיתוף הפעולה בין חברת הולצים ו-GWZ הורחב עד לשנת 2008 במטרה לקדם את יישום המלצות המסמך.

http://www.holcim.com/gc/CORP/uploads/GuidelinesCOPROCEM_web.pdf

"חיים וסביבה" מציגים: דו"ח (אי) הצדק הסביבתי 2006

זו השנה השלישית ברציפות בה "חיים וסביבה" – ארגון הגג של ארגוני הסביבה בישראל מציג דו"ח שנתי בנושא אי-צדק סביבתי.

הדו"ח החדש מתמקד בסוגיות הנמצאות על הציר המקשר של בריאות, סביבה וחברה. הדו"ח חושף, כי לבעיות רבות של איכות הסביבה ובריאות הציבור יש הקשר חברתי מובהק הנובע, בין היתר, ממדיניות שאינה מתחשבת באוכלוסיות נפגעות, מהעדפת רווחתם של מעטים, ומהזנחה מצדן של הרשויות האמונות על אכיפת החוק ועל הדאגה לבריאות הציבור.

לדברי עו"ד אלונה שפר (קארו), מנכ"ל "חיים וסביבה", המסקנה הברורה העולה מן הדו"ח החדש היא שאוכלוסיות חלשות על רקע מעמדי, אתני וגיאוגרפי חשופות יותר לזיהום סביבתי ולסיכונים בריאותיים. מאפיין נוסף של קבוצות אלה הוא העדר נגישות למוקדי קבלת החלטות ולעתים קרובות גם לשירותים ותשתיות חיוניים להבטחת בריאותם. לדברי עו"ד שפר (קארו), קבוצות מובחנות בישראל, הסובלות מנחיתות כלכלית וחברתית, סובלות במקרים רבים גם ממפגעים סביבתיים ובריאותיים קשים. אוכלוסיות אלה אינן זוכות למעורבות בעלת משמעות בתהליכי קבלת החלטות והבעיות הסביבתיות הקשות שהן מנת חלקן אינן במרכז השיח הציבורי.

<http://www.sviva.net/pages/html/modules.php?name=News&file=newsitem&sid=306>

הרשתות המובילות לא ישתמשו בסויה שגודלה על חשבון יערות האמזונס

בעקבות קמפיין ממושך להגנת יערות הגשם, הודיעו אתמול החברות המובילות לייצור פולי סויה בברזיל כי יפסיקו למשך שנתיים לקנות פולי סויה שגודלו על אדמות שבוראו מיערות בתוליים באמזונס. להודעה קדם איום של מרכולים אירופיים מובילים, יצרני מזון ורשתות מזון מהיר - כולל מקדונלד'ס - כי לא ירכשו סויה שגודלה שלא כחוק. "זה צעד, אבל צעד ראשוני בלבד", אמרה קרול רגורי, דוברת גרינפיס. "גידול סויה הוא אחת התעשיות המובילות בהרס היערות". ראשי גרינפיס קיוו שיוכרז איסור קבוע על בירוא יערות עבור גידול סויה, אך תוקף ההסכם הנוכחי הוא לשנתיים בלבד. ההסכם קורא להגברת הפיקוח והאכיפה של חוקי היערות ולשיתוף פעולה עם ארגוני סביבה ועם הממשלה הפדרלית בברזיל במטרה לפתח כללי פעולה חדשים באזור האמזונס.

<http://www.haaretz.co.il/hasite/pages/ShArtPE.jhtml?itemNo=742947&contrassID=2&subContrassID=16&sbSubContrassID=0>

קרן בריטניה לישראל תובעת את קק"ל

בצעד חסר תקדים, הגישה קרן בריטניה לישראל לבית המשפט המחוזי בירושלים, תביעה כנגד קק"ל לאחר שלטענת הקרן, קק"ל התמידה בסירובה למסור פרטים בדבר קרקעות שנקנו בכספי תורמים יהודיים בבריטניה והוחזקו בנאמנות ע"י קק"ל. הקרן הבריטית, דורשת מבית המשפט המחוזי בירושלים להצהיר כי היא בעלת הזכויות בקרקעות שנקנו בכספה על-ידי הקרן הקיימת. עוד תובעת הקרן כי בית המשפט יקבע כי לקק"ל אין סמכות להעביר את הקרקעות האלה לגורמים אחרים ללא רשותה. לטענת כתב התביעה שהגישה קרן בריטניה, לאורך עשרות שנים, העבירה הקרן לקק"ל כ- 55 מיליון ליש"ט, לצורך רכישת קרקעות בישראל. בין הקרן לקק"ל נחתמו בהמשך הסכמים ברורים וחד-משמעיים, על פיהם תחזיק הקק"ל את הקרקעות שיירכשו בכספי הקרן, בנאמנות עבורה, אך התברר לקרן בריטניה לישראל, כי קק"ל מתכחשת לחובת הנאמנות שלה כלפי הקרן ונוהגת בקרקעות כאילו היו בבעלותה. עניינה של התביעה הוא למנוע מקק"ל להעביר לבעלות המדינה, במסגרת הסכם גדיש, קרקעות ששוויון מוערך במאות מיליוני שקלים, אשר שייכות לקרן בריטניה לישראל ומוחזקות ע"י קק"ל בנאמנות.

<http://www.nfc.co.il/archive/001-D-105581-00.html?tag=16-46-32>

האיחוד האירופי מציע להקשיח את החוקים הנוגעים לקוטלי מזיקים

הוועדה האירופית מציעה חוקים נוקשים יותר לבקרה על השימוש בקוטלי חרקים, כולל חובת רישום ומעקב על השימוש בהם על ידי חקלאים ואיסור על ריסוס מהאוויר. התוכנית להקשחת החוקים, אשר זקוקה לאישור ממשלת האיחוד האירופי, תנסה גם להצר ולפשט את החוקים להרשאת תכשירי קוטלי מזיקים חדשים שמגיעים לשוק האירופי. מטרה נוספת שלה היא לכפות על היצרנים להפחית את כמות הניסויים הנערכים בבעלי חיים לצורך בדיקת המוצר שלהם.

<http://www.enn.com/today.html?id=10859>

ככל שהעולם מתחמם- כך מתחממת גם הזירה המשפטית

גלי חום מעיקים, בצורות, אצירת גשמים וימים גואים- סביר שאלו ותופעות אקלימיות נוספות ידרבנו שטף של תביעות משפטיות במאה ה-21. הקורבנות של אירועי האקלים הקיצוניים ינסו לגבות פיצויים ואף להעניש את הממשלות ועסקים התורמים להתחממות הגלובאלית, כך טוענים מומחים.

חקלאים אפריקאים, למשל, עשויים לחפש את מי להאשים בכשלון התבואה ובעלי אתרי סקי באלפים יחפשו פיצוי על העדר שלג והצורך בייצור שלג מלאכותי.

" אם הראיות לכך שבני אדם גורמים להתחממות כדור הארץ יתחדדו, כפי שנראה שיהיה, אז יש כאן את כל המרכיבים של מקרה הטבק", אומר מילס אלן, מאוניברסיטת אוקספורד שבבריטניה. עם זאת, לשכנע שופט כי מדינה או עסק מסויים הם שאחראים לחלק כלשהו מבעייה עולמית אשר נגרמת על ידי גזי חממה, עשוי להיות קשה ביותר.

<http://www.alertnet.org/thenews/newsdesk/L26751737.htm>

עיריית ים-תחיב מוסכים לקצץ צמיגים

עיריית ירושלים תחייב בעלי מוסכים לקצץ צמיגים לארבע חתיכות לפחות, לפני הטמנתם באתרי פסולת. זאת, על מנת להקטין את כמויות האשפה בעיר, להוציא חומרי פסולת ולאפשר שימוש בצמיגים כחומרי גלם. קיצוץ הצמיגים יעוגן במסגרת חוק עזר עירוני למיחזור.

עיריית ירושלים הכינה בשנת 2000 תוכנית אב לתברואה שבחנה כלכלית את נושא אפשרויות הטיפול הסופי באשפה. התוכנית המליצה על חלופת הסילוק הנבחרת "חלופה משולבת, הכוללת הטמנה במטמנה אזורית ומיחזור בשיטת מרכזי איסוף". התוכנית לא צלחה ואחוז המיחזור מסתכם כעת בכ-3% בשנה.

על-מנת לאכוף את הוראות המיחזור על בעלי עסקים בעיר, עיריית ירושלים יזמה חוק עזר אשר יאפשר הכנת תשתית חוקית לתחום המיחזור. כאשר יזם פרטי ירצה לקחת על עצמו מיחזור פסולת ביתית ומסחרית, הוא יעשה זאת על-פי החוק, באמצעות דרישות שונות להפרדות פסולת ולהצבת מיכלי מיחזור שונים.

<http://news.walla.co.il/?w=5/948352>